

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/22-04047-028
Otsuse kuupäev	23. sept 2022
Komisjoni koosseis	Esimees Aase Sammelselg
Tarbija	
Kaupleja	24-7FITNESSKLUBI OÜ, 14045006
Tarbija nõue	Lepingu lõpetamise õiguse ja nõude puudumise tuvastamine.
Asja läbivaatamise aeg	14. sept 2022

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. avaldus rahuldada.
2. Tuvastada, et leping osaühinguga 24-7 Fitnessklubi lõppes tarbija ülesütlemise tahteavalduse kättesaamisest 30 päeva möödumisel, so 22.aprillil 2022.
3. Lepingu ülesütlemine vabastas mõlemad pooled lepingu edasise täitmise kohustusest.
4. Kauplejal tagastada tarbijale lepingu lõppemise järgse perioodi eest saadud tasu.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kaupleja peab 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast teatama kirjalikult Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile otsuse täitmisest või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Tarbija sõlmis 14.novembril 2021 kaupleja e-keskkonnas kliendilepingu, millega omandas õiguse kasutada kuni 30.novembrini 2022 kaupleja klubides asuvat spordiinventari.

22.märtsil 2022 teatas tarbija telefoni teel kauplejale, et soovib lepingu üles öelda (lõpetada). Tarbija põhjendas lepingu ülesütlemise soovi tervisehäirega, mille tõttu ta ei saa jõusaali kasutada. Samal päeval saadetud e-kirjas kordas tarbija lepingu lõpetamise soovi.

Vastuseks tarbija teatele selgitas kaupleja, et määratud tähtajaga lepingut ennetähtaegselt lõpetada ei saa ning tarbijal tuleb teha makseid lepingu tähtaja lõpuni. Kaupleja pakkus tarbijale võimalust leping kellelegi üle anda.

Edasises krjavahetuses pakkus kaupleja tarbijale lepingu erakorralise ülesütlemise võimalust ning tegi ettepaneku maksta lepingu lõpetamise eest kauplejale mõistlikku hüvitist.

7.aprillil 2022 saatis tarbija kauplejale perearsti koostatud haigusjuhtumi kirjelduse (epikriis), millega on tõendatud treeninguid pässiva haigusjuhtumi esinemine. Samal päeval saatis kaupleja tarbijale arve lepingu lõpetamise tasuna 57,00 euro maksmiseks. Tarbija kaupleja arvet tasunud ei ole.

Juunis 2022 teatas kaupleja tarbijale, et on lepingu lõpetamise arve tühistanud ja kinnitas, et leping tarbijaga jätkub.

Tarbija palub tuvastada, et tal oli õigus leping ennetähtaegselt üles öelda ilma kauplejale selle eest tasu maksmata.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja väidab, et tarbija oli lepingu lõpetamise tasu (57,00 eurot) maksmisega nõus. Kaupleja oli nõus lepingu lõpetama peale seda, kui lepingu lõpetamise hüvitis/tasu on makstud. Kaupleja on seisukohal, et määratud tähtajaga lepingut ennetähtaegselt lõpetada ei saa.

Komisjoni põhjendus:

Tarbijakaitseaduse (TKS) § 51 järgi lahendatakse tarbijavaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. VÕS § 8 lg 1 ja § 9 järgi võtavad lepingupooled teineteise suhtes kokkulepitud sisuga kohustusi. VÕS § 9 lg 1 kohaselt sõlmitakse leping pakkumuse esitamise ja sellele nõustumuse andmisega, samuti muul viisi l vastastikuste tahteavalduste vahetamise teel, kui on piisavalt selge, et lepingupooled on saavutanud kokkuleppe.

Kõnealusel juhul on kaupleja kodulehel teabe avaldamisega kutsunud huvitatud isikuid pakkumuste tegemisele. Tarbija on teinud pakkumuse, mille kaupleja on kinnitanud. Poolte selgitustest saab järeldada, et pooled sõlmisid määratud tähtajaga üürilepingu, millest tekkis kauplejale kohustus võimaldada tarbijal kasutada jõusaalis asuvaid seadmeid (spordiinventari) ning lepingu olemusega koosõlas olevaid tugiteenuseid (pesemisvõimalus jmt). Tarbija kohustus maksta kasutusõiguse eest tasu vastavalt kaupleja hinnakirjale. Vaidluse kontekstis omab eelkõige tähendust spordiklubi ruumides asuvate seadmete (spordiinventari) kasutamise õigus kokkulepitud aja kestel ja sellele vastav tasu maksmise kohustus.

Sellest tulenevalt lähtub komisjon vaidluse lahendamisel üürisuhet reguleerivatest sätetest. VÕS § 271 kohaselt kohustub üürileandja andma üürnikule kasutamiseks kokkulepitud asja ja üürnik kohustub maksuma üürileandjale selle eest kokkulepitud tasu. Üürileping sõlmitakse kas määratud tähtajaga või tähtaega määramata. Kõnealusel juhul on pooled sõlminud määratud tähtajaga lepingu.

Pooled vaidlevad selles, kas tarbijal oli lepingu ennetähtaegse lõpetamise õigus või mitte. Tarbija on seisukohal, et tal oli lepingu lõpetamiseks mõjuv põhjus, kuna ta ei saanud tervisehäire tõttu treeninguteks ettenähtud spordiinventari kasutada. Kaupleja on seisukohal, et määratud tähtajaga lepingut saab enne tähtaja saabumist kokkuleppel lõpetada üksnes pärast seda, kui tarbija on maksnud lepingu lõpetamise tasu.

Komisjon kaupleja seisukohaga ei nõustu.

Esmalt märgib komisjon, et kaupleja ei ole tõendanud, millise sisuga leping tarbijaga on sõlmitud; samuti ei ole kaupleja esitanud tõendeid, millest saaks järeldada, et kaupleja tüüptingimused on muutunud lepingu osaks.

Teiseks märgib komisjon, et kaupleja kodulehel avaldatud tüüptingimuste p - d 2.2.7, 7.1 ja

7.2 on tähtajalise lepingu lõpetamise õiguse täielikus piiramises ja tarbijale ettemaksu tagastamise välistamises vastuolus seadusega ning seetõttu tühised. Tühistel tingimustel ei ole õiguslikku mõju ja otsust nende sisule rajada ei saa.

Komisjon lahendab vaidluse seaduse alusel. VÕS § 322 järgi võib vallasasja üürnik juhul, kui üürileandja on tähtajalise üürilepingu sõlminud tarbijaga oma majandus- või kutsetegevuses, üürilepingu üles öelda, teatades sellest 30 päeva ette. Üürileandjal ei ole õigust nõuda sellise ülesütlemisega tekitatud kahju hüvitamist. Seaduses sätestatust tarbija kahjuks kõrvalekalduv kokkulepe on tühine.

VÕS § 322 eesmärk on ühelt poolt võimaldada tarbijatel vabaneda kestvuslepingust tekkinud tähtajalisest seotusest ja teiselt poolt võimaldada kauplejal lepingu võimaliku ülesütlemise korral oma äritegevust kolmekümne päeva kestel ümber korraldada ja neutraliseerida tähtajalise lepingu lõppemise negatiivset mõju. Kaupleja õigus üüritasule on piiratud ülesütlemisest etteteatamise perioodile langeva maksekohustusega; seda ületavas määras kahju hüvitamise nõuet (seonduvalt lepingu lõppemisega) kauplejal ei ole.

Komisjon selgitab kauplejale, et määratud tähtajaga sõlmitud leping on võimalik korraliselt või erakorraliselt üles öelda ka juhul, kui lepingus on lisaks üürisuhte muude teenuste osutamise kokkuleppeid. VÕS § 655 ja 657 järgi on tellijal õigus töövõtuleping igal ajal üles öelda; seadusega võrreldes tellija kahjuks kõrvalekalduvad kokkulepped on tühised ja tarbijasuhte kohaldatakse seaduses sätestatut.

Kestvuslepingu erakorralise ülesütlemise õigus tuleneb ka VÕS §-dest 196 ja 313, mille järgi võib lepingupool lepingu mõjuval põhjusel üles öelda ilma etteteatamise tähtaega järgimata, kui ülesütlevalt lepingupoolelt ei või kõiki asjaolusid ja mõlemapoolset huvi arvestades mõistlikult nõuda lepingu jätkamist kuni kokkulepitud tähtpäevani või etteteatamistähtaja lõppemiseni. Ülesütlemiseks õigustatud isik võib lepingu üles öelda üksnes mõistliku aja jooksul pärast seda, kui ta ülesütlemise aluseks olnud asjaoludest teada sai.

Eelnevat kokku võttes on kaupleja tüüptingimused ja tarbijale antud selgitused selles, et määratud tähtajaga lepingut enne tähtaega lõpetada ei saa, vastuolus seadusega ja tarbijat kahjustavad. Komisjon nõustub kauplejaga selles, et tarbijal lasub kohustus tõendada lepingu lõpetamise põhjuse olemasolu, kuivõrd sellest sõltub, kas leping lõpeb tahteavalduse kehtivaks muutumisega või sellest etteteatamise tähtaja möödumisega (30 päeva pärast).

Kõnealusel juhul teatas tarbija lepingu lõpetamise soovist kauplejale 22.märtsil 2022. Leping ülesütlemine on ühepoolne kujundusõigus, mis ei vaja teise poole nõusolekut. Tsiviilseadustiku üldosa seaduse (TsÜS) § 69 lg 1 järgi muutub kindlale isikule tehtud tahteavaldus kehtivaks selle kättesaamisega.

Kaupleja ei vaidlusta tarbija selgitusi selles, et tarbija teatas lepingu lõpetamise soovist 22.märtsi 2022 telefonivestluses; samal päeval on tarbija saatnud kauplejale samasisulise kirja, millele on kaupleja vastanud. Seega muutus lepingu ülesütlemise tahteavaldus kehtivaks 22.märtsil 2022.

Järgnevalt hindab komisjon, kas tarbijal oli õigus leping üles öelda erakorraliselt järgides seejuures seaduses ettenähtud etteütlemise tähtaega (VÕS § 322) või erakorraliselt ilma etteteatamise tähtaega järgimata (VÕS §-d 196 ja 313).

Komisjoni arvates ei ole kõnealusel juhul tegemist VÕS §-s 313 ettenähtud olukorraga.

Seaduse kohaselt on etteteatamistähtaega järgimata ülesütlemisel mõjuvaks põhjuseks asjaolu, mille ilmnemisel ei saa ülesütlemist soovivaltp lepingupoolet kõiki asjaolusid arvestades ja mõlema poole huvisid kaaludes eeldada, et ülesütlev pool lepingu täitmist jätkab. Tarbija on lepingu ülesütlemisel tuginenud tervisehäirele, mis tarbija selgituste kohaselt põhineb varasemalt spordiga tegelemisest tekkinud trauma. Tarbija selgitus on kooskõlas haigusjuhtumi kirjeldusega. Samas pidi tarbija lepingu sõlmimisel arvestama võimalusega varasemalt saadud trauma järelmõjude ägenemisega. Komisjonile esitatud tõenditest ei saa järeldada terviserikke ootamatut ja sedavõrd ägedat avaldumist viisil, mis õigustaks lepingu ülesütlemist ilma etteteatamise tähtaega arvestamata.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et kõnealune leping lõppes VÕS § 322 järgi 21.aprillil 2022, so ülesütlemisest teatamisest 30 päeva möödumisel.

Lepingust tekkinud õigused ja kohustused jäid kehtima kuni 21.aprillini 2022; lepingu lõppemisega vabanesid pooled lepinguliste kohustuste edasisest täitmisest (VÕS § 195). Lepingu lõppemisele järgneva perioodi kohta ette üleantu kuulub tagastamisele.

Seega lasus tarbijal lepingust tekkinud maksekohustus kuni 22.aprillini 2022. Kaupleja selgituste järgi oli tarbija aprilli eest makse juba teinud; seega lasub kauplejal kohustus tagastada tarbijale aprilli maksest proportsionaalne osa (9 päeva).

Täiendavalt selgitab komisjon kauplejale, et ainuüksi arve esitamisest ei teki arve saajale siduvat maksekohustust. Kaupleja ei ole tõendanud, et pooled oleksid kokku leppinud lepingu lõpetamise tasu maksmisel; seega ei ole kauplejal õigus sellekohase arve tasumist nõuda. Komisjonile jääb arusaamatuks, millel põhineb kaupleja arusaam, et ilma õigusliku aluseta esitatud arve tasumata jätmine võib avaldada mõju varasemalt ülesütlemisega lõppenud lepingu kestusele.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbijal oli õigus kauplejaga sõlmitud leping seaduses ettenähtud etteteatamise tähtaega järgides üles öelda. Tarbijal ei lasu kohustust maksta kauplejale lepingu lõpetamise tasu ega kahju hüvitist. Kaupleja on kohustatud tagastama tarbijale tasu, mis on makstud lepingu lõppemisele järgneva aja eest.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg
/allkirjastatud digitaalselt/